

GESCHILLEN
COMMISSIES
BIJZONDER
ONDERWIJS

LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE KATHOLIEK ONDERWIJS

Onderwijskundig rapport. De Commissie overweegt dat zij terughoudendheid betracht bij het inhoudelijk beoordelen van een OR. Het opstellen van een dergelijke rapportage behoort immers tot het professionele domein van de school. De Commissie beperkt zich derhalve tot een marginale toetsing. Het is de Commissie niet gebleken dat het rapport onjuistheden, onvolledigheden of tegenstrijdigheden bevat. Voor zover de klacht betrekking heeft op de inhoud van het OR acht de Commissie deze derhalve ongegrond.

Op basis van de haar destijds beschikbare informatie en de niet met objectieve bescheiden onderbouwde uitspraken van klagers was verweerder niet bevoegd om zelf een diagnose dan wel gevolgtrekking aan het gedrag van L te koppelen. Verweerder heeft door dit na te laten derhalve zorgvuldig gehandeld.

De Commissie geeft aan verweerder mee om in voorkomende gevallen ouders voorafgaand aan verzending aan de nieuwe school, inzage te geven in het OR en hen in de gelegenheid te stellen hun visie aan het OR toe te voegen. Hoewel de professionele indrukken van leerkrachten niet door de ouders kunnen worden gecorrigeerd, laat dit onverlet de mogelijkheid hierbij in een (al dan niet afzonderlijke) bijlage eventuele opmerkingen en kanttekeningen te plaatsen. Deze bijlage, met opmerkingen en visie van de ouders, dienen desgewenst aan het OR te worden toegevoegd. De klacht is ongegrond.

Klachtnummer 2017/108

Advies aan:

het bestuur van Onderwijsstichting X te P1 (verder: het bevoegd gezag),

inzake

de klacht van mevrouw K1 (verder: klagster) en de heer K2 (verder: klager), gezamenlijk: klagers, ouders van L, geb. 21 december 2004.

I. Verloop van de klachtenprocedure

De Landelijke Klachtencommissie voor het Katholiek Onderwijs (verder te noemen: de Commissie) heeft de klacht op 15 juni 2017 ontvangen. De klacht is gericht tegen de onder het bevoegd gezag ressorterende RK Basisschool S te P2 (verder: de school).

De gemachtigde van verweerder, mr. M. de Bont-Hanenkamp, heeft het verweerschrift op 19 juli 2017 aan de Commissie doen toekomen.

Op 8 september 2017 heeft de Commissie een hoorzitting gehouden te Eindhoven. Klagers zijn in persoon verschenen. Namens de school is mevrouw A1 (verder: de directeur) verschenen,

vergezeld door de heer A2 (verder: de leerkracht van groep 8), mevrouw A3 (verder: de IB'er) en mr. M. de Bont-Hanenkamp.

Ter zitting hebben klagers een drietal bijlagen overgelegd, welke thans deel uitmaken van het dossier.

II. Standpunt van klager

Uit hetgeen schriftelijk en mondeling naar voren is gebracht, leidt de Commissie de navolgende klacht af:

De klacht heeft betrekking op het Onderwijskundig Rapport van 20 februari 2017 (verder: het OR) zoals opgesteld door de leerkracht. Het OR bevat:

- een groot aantal onjuistheden;
- verschillende contradicties;
- een uitgesproken persoonlijke visie over niet-leerling en -school gerelateerde zaken;
- negatieve opmerkingen van algemene aard;
- een groot aantal onjuist gebruikte leestekens die de persoonlijke mening van de leerkracht en de juistheid van zijn opmerkingen moeten bekrachtigen en onderstrepen;
- slechts een zeer beperkt aantal feitelijke school-gerelateerde objectieve waarnemingen.

In 2015 is uit psychologisch onderzoek door Moventis gebleken dat L autistische kenmerken heeft. Klagers hebben dit in groep 6 voor het eerst met school besproken. Aan het begin van zowel groep 7 als groep 8 hebben klagers dit aan de desbetreffende leerkrachten medegedeeld. In oktober 2016 hebben klagers het onderzoeksrapport van Moventis aan school ter inzage gegeven.

Desalniettemin staat in het OR dat geen onderzoek is gedaan naar het sociaal-emotioneel functioneren van L. Ook staat in het OR dat geen didactisch of psychologisch onderzoek heeft plaatsgevonden. Dit is onjuist.

In het OR dient advies gegeven te worden op basis van de ervaringen van school met L. Er staat echter ook informatie in die betrekking heeft op familiale zaken. Dit hoort niet thuis in het OR en heeft geen betrekking op het schooladvies.

De leerkracht heeft in het OR een bepaald gedrag geschetst zonder erbij te vermelden dat dit door de autistische kenmerken wordt veroorzaakt. Aangezien de school hiervan op de hoogte was had de school dit wel moeten vermelden. Indien school de diagnose in het OR had vermeld zou L niet zijn afgewezen voor de school van haar keuze, het T college (verder: de nieuwe school).

L was in eerste instantie toegelaten tot de nieuwe school. Omdat de nieuwe school niet wist wat ze aan moest met het OR werden klagers echter alsnog verzocht in gesprek te gaan met de toelatingscommissie. Tijdens dit gesprek kregen klagers het OR voor het eerst onder ogen en werd hen verzocht direct te reageren. Omdat ze niet bekend waren met de inhoud van het OR waren ze hiertoe niet in staat.

School had het OR – alvorens naar de nieuwe school te sturen – aan klagers moeten geven. Klagers merken bovendien op dat zij het OR niet voor akkoord hebben getekend.

Ten gevolge van de onjuiste en onvolledige inhoud van het OR is L afgewezen door de nieuwe school. Klagers verzoeken de Commissie een neutraal en kundig persoon aan te wijzen die een nieuw, objectief, kundig en op feiten gebaseerd OR zal opstellen over L.

III. Standpunt van school

De Commissie is niet bevoegd om het verzoek van klagers – om een nieuw OR te laten opstellen door een neutraal persoon – toe te wijzen. Bovendien mist de Commissie bevoegdheid om het OR inhoudelijk te beoordelen. Klagers dienen derhalve in hun klacht en verzoek kennelijk niet ontvankelijk verklaard te worden, althans de Commissie dient zich kennelijk onbevoegd te verklaren. Indien de Commissie zich toch bevoegd acht en klager ontvankelijk verklaart, geldt het volgende.

Het OR is bedoeld om de visie weer te geven van de leerkrachten die de leerling gedurende de schoolcarrière hebben gevolgd. Het behoort tot de zorgplicht van de basisschool om de ontvangende school zo volledig mogelijk in te lichten over de leerlingen, zodat die school de vereiste zorg kan bieden. In dat licht moeten de opmerkingen in het OR worden gezien en beoordeeld.

De opmerkingen van de leerkracht in het OR over het gedrag van L zijn gebaseerd op zijn eigen waarnemingen, de mededelingen van klagers zelf tijdens de gesprekken die school met hen heeft gevoerd en op klachten van medeleerlingen. Het gedrag van L heeft geleid tot grote bezorgdheid bij de leerkracht en de school. Uit de gesprekken met klagers kwam naar voren dat L ook thuis zorgelijk gedrag vertoonde. In het Besluit Uitwisseling Leer- en Begeleidingsgegevens wordt in artikel 6 onder e genoemd: beschrijving van de thuissituatie als punt van zorg in relatie tot onderwijsdeelname en – prestatie. Ook in dat verband zijn de beschrijvingen in het OR relevant en terecht opgenomen.

Ten aanzien van de klacht dat in het OR staat dat het sociaal emotioneel functioneren niet in kaart is gebracht en er geen didactisch of psychologisch onderzoek is gedaan, stelt de school dat de ouders dit niet toestonden. De door ouders uit te laten voeren onderzoeken waren de school bovendien inhoudelijk niet bekend.

De leerkracht benadrukt dat hij niet kan en mag veronderstellen dat sprake is van autistische kenmerken als hij het rapport, waaruit de diagnose blijkt, niet heeft gezien.

Tijdens het gesprek in groep 6 is gesproken over de bevindingen van het onderzoek zoals door Moventis uitgevoerd. Anders dan klagers stellen, is tijdens dat gesprek niet gemeld dat L autistische kenmerken zou hebben. Omdat de school geen informatie van klagers kreeg, en ook geen toestemming voor nader onderzoek, ontbrak het de school aan handvatten om tot een adequate aanpak te komen.

Pas tijdens het gesprek op 4 november 2016 is door klagers aan de leerkracht medegedeeld dat L kenmerken van autisme heeft. De rapportage van Moventis heeft de school pas ontvangen tezamen met de onderhavige klacht, op 21 juni 2017.

Het OR is door de leerkracht met klagers besproken op 22 februari 2017. Klagers waren akkoord met de inhoud daarvan. Hen is geen afschrift van het OR verstrekt. Pas toen L werd afgewezen voor de nieuwe school hebben klagers hun onvrede over de inhoud van het OR aan de school kenbaar gemaakt.

Het is niet vereist dat de ouders akkoord gaan met het OR en deze ondertekenen. Uitsluitend de school is verantwoordelijk voor de inhoud van het OR.

Naar aanleiding van de onderhavige klacht is de studiegids aangepast. Conform het nieuwe beleid wordt het OR voortaan schriftelijk aan ouders verstrekt.

IV. Overwegingen van de Commissie

De door de school gehanteerde klachtenregeling vindt haar grondslag in de Wet van 18 juni 1998 (Stb 398), de zogeheten Kwaliteitswet.

De Klachtencommissie geeft blijkens artikel 22 van het Reglement gevraagd of ongevraagd advies aan het bevoegd gezag over

- a. (on)gegrondheid van de klacht;
- b. het nemen van maatregelen;
- c. overige door het bevoegd gezag te nemen besluiten.

De Commissie overweegt op grond van de stukken en hetgeen ter zitting naar voren is gekomen het volgende:

Klagers hebben een groot aantal klachten naar voren gebracht. Naar de Commissie begrijpt laten zij zich als volgt samenvatten:

1. het OR is onzorgvuldig opgesteld;
2. in het OR worden gedragsproblemen geschetst, zonder erbij te vermelden dat deze worden veroorzaakt door de autistische kenmerken;
3. klagers hebben geen afschrift van het OR gekregen en het niet voor akkoord getekend.

Ad 1 Het OR is onzorgvuldig opgesteld

Elke school in het primair onderwijs moet – op basis van artikel 42 van de Wet op het primair onderwijs (verder: de Wpo) – een onderwijskundig rapport (OR) opstellen wanneer een leerling naar een andere school gaat. Daarmee waarborgt zij dat de leerling op de nieuwe school het juiste onderwijs en zo nodig passende begeleiding kan ontvangen. Wat er in het OR moet of ten hoogste mag staan, is geregeld in de Wpo en in het Besluit uitwisseling leer- en begeleidingsgegevens (verder: het Bulb).

Doorgaans staat er in het onderwijskundig rapport informatie over de sociale en emotionele ontwikkeling van de leerling, informatie over de werkhouding, leerresultaten en vorderingen, informatie over de extra begeleiding die is gegeven aan de leerling, over het verzuim en over het schooladvies voor het voortgezet onderwijs.

De Commissie overweegt dat zij terughoudendheid betracht bij het inhoudelijk beoordelen van een OR. Het opstellen van een dergelijke rapportage behoort immers tot het professionele domein van de school. De Commissie beperkt zich derhalve tot een marginale toetsing.

Klagers stellen dat sprake is van onjuistheden, tegenstrijdigheden en onvolledigheden. Dit is door verweerders gemotiveerd betwist.

Volgens klagers had school geen informatie mogen verstrekken over subjectieve en familiale aangelegenheden. De Commissie acht deze informatieverstrekking in het onderhavige geval echter gerechtvaardigd. Het is voor een ontvangende school immers in de gegeven situatie relevante informatie. Op basis daarvan kan de ontvangende school rekening houden met de thuissituatie van de leerling.

Ten aanzien van de klacht over het feit dat in het OR staat dat geen sociaal-emotioneel, didactisch en psychologisch onderzoek is verricht, is de Commissie met verweerder van oordeel dat zij hierover niet anders had mogen verklaren. Klagers hadden immers geen toestemming gegeven voor onderzoek en de school had geen kennis van het onderzoeksrapport, waartoe klagers – buiten school om – opdracht hadden gegeven.

Ook voor het overige heeft de Commissie in het OR geen informatie aangetroffen die de toets der kritiek niet kan doorstaan. Het is de Commissie niet gebleken dat het rapport onjuistheden, onvolledigheden of tegenstrijdigheden bevat. Voor zover de klacht betrekking heeft op de inhoud van het OR acht de Commissie deze derhalve ongegrond.

Ad 2 Het schetsen van gedragsproblemen zonder vermelden diagnose

Klagers stellen dat verweerder in het OR had moeten vermelden dat L kenmerken van autisme heeft. De Commissie oordeelt dat een dergelijke diagnose alleen mag worden vermeld, indien dit volgt uit een psychologisch onderzoek waarvan verweerder zelf kennis heeft kunnen nemen. De enkele mededeling van ouders is daarvoor niet voldoende.

De Commissie acht het aannemelijk dat de leerkracht op het moment van opstellen van het OR geen kennis had van het rapport, waarin de diagnose autistische kenmerken wordt vermeld.

Dat klagers eind 2016 wel – mondeling – in een overleg aan school hebben gemeld dat sprake was van autistische kenmerken doet hier niet aan af. Op basis van de haar destijds beschikbare informatie en de niet met objectieve bescheiden onderbouwde uitspraken van klagers was verweerder niet bevoegd om zelf een diagnose dan wel gevolgtrekking aan het gedrag van L te koppelen. Verweerder heeft door dit na te laten derhalve zorgvuldig gehandeld.

Ad 3 Geen afschrift ontvangen en niet voor akkoord getekend

Klagers klagen dat zij geen afschrift hebben ontvangen van het OR en dat zij het niet voor akkoord hebben getekend. De Commissie oordeelt dat er geen wettelijk vereiste bestaat voor het ondertekenen van het OR voor gezien en/of voor akkoord. Ook komt klagers geen recht van goedkeuring toe. Wel acht de Commissie het wenselijk dat een school met de ouders overleg pleegt over de inhoud van het OR, welk overleg in dit geval op 22 februari 2017 heeft plaatsgevonden.

De Commissie geeft aan verweerder mee om in voorkomende gevallen ouders voorafgaand aan verzending aan de nieuwe school, inzage te geven in het OR en hen in de gelegenheid te stellen hun visie aan het OR toe te voegen. Hoewel de professionele indrukken van leerkrachten niet door de ouders kunnen worden gecorrigeerd, laat dit onverlet de mogelijkheid hierbij in een (al dan niet afzonderlijke) bijlage eventuele opmerkingen en kanttekeningen te plaatsen. Deze bijlage, met opmerkingen en visie van de ouders, dienen desgewenst aan het OR te worden toegevoegd.

Verweerder heeft ter zitting verklaard dat zij haar beleid inmiddels heeft aangepast en voortaan standaard een afschrift van het OR aan ouders toestuurt.

V. Het oordeel van de Commissie

De Commissie is van oordeel dat de klacht ongegrond is.

VI. Advies aan het bevoegd gezag

De Commissie doet de aanbeveling dat verweerder ouders een afschrift van het OR toestuurt voordat het naar de ontvangende school wordt toegestuurd. Indien de visie van de ouders op onderdelen afwijkt van hetgeen in het OR vermeld staat, dient de visie van de ouders desgewenst als (afzonderlijke) bijlage aan het OR te worden toegevoegd.

Aldus gegeven op 8 september 2017 door mevrouw mr. A. van Oorschot, voorzitter, de heer drs. P.H. Hupsch en mevrouw drs. W. van der Linden, leden, in tegenwoordigheid van mr. N. Anjema – de Oliveira Costa als secretaris.